

DEFNYDDIAU A’U PRIODWEDDAU:

Cyfes o 24 sgrîn a geir yn y pecyn hwn ac mae'n cynnig amrywiaeth o weithgareddau am wahanu, grwpio a newid defnyddiau.

Yn ogystal â hyn, mae nifer o sgriniau i'w hunan gynllunio sy'n galluogi i'r plant ddilyn rhai agweddau o'r gwaith ymhellach, neu gwblhau tasgau a osodir gan yr athro. Agorir y sgriniau hyn trwy glicio ar y botwm cynllunio sgrîn o fewn y panel tasg perthnasol.

Mae'r pecyn yn cefnogi Rhaglen Astudio Cwricwlwm Cenedlaethol CA2 Defnyddiau a'u Priodweddau a rhai agweddau o'r gofynion CA3.

Y SGRÎN AGORIADOL:

Mae'r sgrîn agoriadol yn cynnig dewis o weithgareddau a gellwch eu hagor mewn unrhyw drefn.

1. Cliciwch yma i agor sgrîn ar solidau, hylifau a nwyon.
2. Cliciwch yma am wybodaeth amdan y botymau a geir ar y sgriniau.
3. Cliciwch yma i agor sgrîn ar y gylchred ddwr.
4. Cliciwch yma i agor sgrîn ar fathau o greigiau.
5. Cliciwch yma i agor sgrîn ar bridd.
6. Cliciwch yma i agor sgrîn ar grwpio defnyddiau.
7. Cliciwch yma i agor sgrîn ar hydawdd ac anhydawdd.
8. Cliciwch yma i agor sgrîn ar wahanu defnyddiau.

Y CYNNWYS:

1. Grwpio defnyddiau - didoli defnyddiau yn solidau, hylifau a nwyon.
2. Grwpio defnyddiau - didoli yn ôl siâp a chyfaint.
3. Y gylchred ddwr - cwblhau'r diagram, labelu ac ysgrifennu disgrifiadol.
4. Beth ydy'r tymheredd? - gweithgaredd mesur.

5. Proffil pridd - rhoi'r haenau mewn trefn a labelu.
6. Pridd o dan y microsgop - gweithgaredd didoli.
7. Dosbarthu gronynnau pridd - amcamgyfrif maint y gronynnau a labelu.
8. Ymchwilio i draeniad pridd - rhagfynegi'r canlyniad.
9. Canlyniad yr arbrawf - cwblhau'r tabl ac ysgrifennu adroddiad.
10. Mathau o greigiau - creu taflen wybodaeth.
11. Adnabod creigiau a cherrig - labelu ac ysgrifennu disgrifiadol.
12. Grwpio defnyddiau - cwblhau tabl ac ysgrifennu disgrifiadol.
13. Dargludyddion ac ynysyddion gwres - cwblhau tabl.
14. Dargludo trydan - cwblhau tabl ac ysgrifennu disgrifiadol.
15. Priodweddau defnyddiau - cwblhau tabl ac ysgrifennu disgrifiadol.
16. Defnyddiau a'u gwaith - cwblhau tabl.
- 17 - 20. Gwahanu defnyddiau - rhagfynegi ac ysgrifennu disgrifiadol.
21. Ffeithiau am wahanu - labelu a chwblhau brawddegau.
22. Hydoddi defnyddiau - gweithgaredd labelu.
23. Hydawdd ac anhydawdd - labelu a chwblhau tabl.
24. Newid defnyddiau - didoli brawddegau.
25. Newidiadau cildroadwy a pharhaol.

Y SGRINIAU:

Mae'r sgriniau'n cynnig dewis o weithgareddau a gall y plant ychwanegu atynt trwy lusgo labeli a lluniau sydd wedi'u darparu iddynt yn y paneli adnoddau. Gallant glicio ar y botwm tasg a chyflawni'r dasg a rhoddir iddynt, neu ddefnyddio cynnwys y sgrîn yn eu ffordd eu hunain.

YSTOD GALLU: Mae'r sgriniau wedi'u llunio ar gyfer eu defnyddio gan ystod o wahanol alluoedd. Mae'r unedau CA3 sydd wedi'u cynnwys a'r cyfle i gynllunio sgriniau ac ysgrifennu'n rhydd yn ymestyn disgyblion dawnus a thalentog ac yn rhoi mwy o her iddynt.

Ar y llaw arall, mae nifer o'r paneli adnoddau yn cynnig brawddegau neu ben a chynffon brawddegau i helpu'r plant sy'n cael trafferth gydag ysgrifennu rhydd.

Y BOTYMAU:

Gall y plant glicio ar fotymau i agor y paneli adnoddau, tasg a geirfa. Gallant glicio ar y botwm gwirio am gymorth a gallant symud o sgrîn i sgrîn trwy glicio ar y saethau, neu ddychwelyd at yr hafan ddalen trwy glicio ar y ty.

FFORMAT MY WORLD A FFORMAT TEXTEASE:

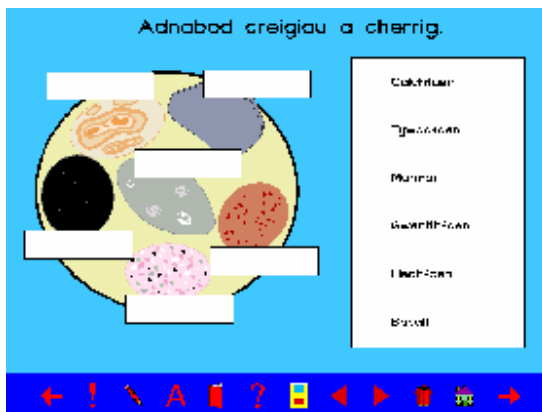
Mae'r pecyn hwn yn becyn cynhaliol i 'MY WORLD 3', 'MY WORLD FOR WINDOWS' A 'TEXTEASE'. Mae angen un o'r uchod ar y cyfrifiadur i redeg y pecyn. Mae'r fformat 'My World' yn mewnosod. Rhaid mewnosod yn fformat 'Textease' trwy gopïo'r blygell i'r ddisg galed – gweler 'MEWNOSOD' isod.

Yn y fformat 'My World' - CLICIWCH 'Alt' ar y bysellfwrdd i agor y ddewislen ac argraffu sgrîn, arbed sgrîn neu ddod allan o 'My World'.

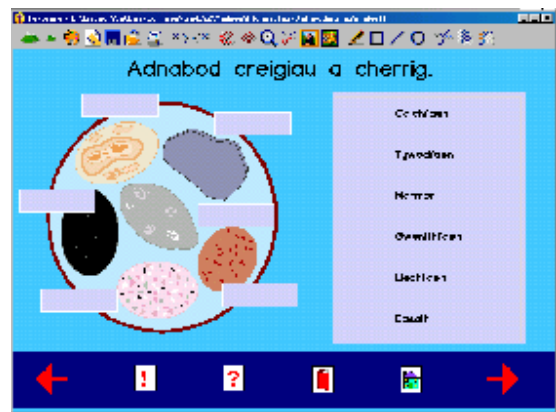
Mae'r fformat 'My World' a'r fformat 'Textease' o'r meddalwedd ar yr un CD gan adael y dewis i'r athro.

Y BOTYMAU AR Y SGRINIAU:

Mae nifer o fotymau ar y sgriniau a gall y plant eu hagor mewn unrhyw drefn.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
FFORMAT MY WORLD											

1	2	6	5	11	12
FFORMAT TEXTEASE					

1. Y botwm yn ôl. Cliciwch yma i agor y sgrîn flaenorol.
  2. Y botwm tasg. Cliciwch yma am dasg.
  3. Y botwm testun. Cliciwch yma i greu testun newydd.
  4. Y botwm geirfa. Cliciwch yma i gael testun parod.
  5. Y botwm ymchwil. Cliciwch yma am ragor o wybodaeth.
  6. Y botwm cymorth. Cliciwch yma am gymorth ychwanegol.
  7. Y botwm adnoddau. Cliciwch yma am rhagor o luniau.
  8. Y botwm lleihau. Cliciwch raffeg neu destun ar y botwm hwn i'w lleihau.
  9. Y botwm chwyddo. Cliciwch raffeg neu destun ar y botwm hwn i'w chwyddo.
  10. Y botwm bin. Cliciwch raffeg neu destun ar y botwm hwn i'w ddileu.
  11. Y botwm hafan. Cliciwch yma i ddychwelyd at y sgrîn agoriadol.
  12. Y botwm ymlaen. Cliciwch yma i agor y sgrîn nesaf.
- Gweler y llyfryn 'Textease' am ragor o fanylion am y botymau ar y bar uchaf.

Y PECYN A'R CWRICWLWM:

Mae'r pecyn yn cefnogi Rhaglen Astudio Cwricwlwm Cenedlaethol CA2 Defnyddiau a'u priodweddau a rhai agweddau ar ofynion CA3 fel y gweler isod:

CA2 DEFNYDDIAU A'U PRIODWEDDAU:

GRWPIO A DOSBARTHU DEFNYDDIAU:

1. I gymharu defnyddiau pob dydd ar sail eu priodweddau.
2. Bod rhai defnyddiau'n well nac eraill am ynysu / dargludo gwres.
3. Bod rhai defnyddiau'n well nac eraill am ddargludo / ynysu trydan.
4. I ddisgrifio a grwpio creigiau ar sail ymddangosiad a gwead, a phriddoedd ar sail maint y gronynnau a'r athreidded.
5. I adnabod gwahaniaethau rhwng solidau, hylifau a nwyon ar ran eu priodweddau.

NEWID DEFNYDDIAU:

1. I archwilio'r newidiadau mewn defnyddiau ac adnabod y rhai y gellir eu cildroi a'r rhai na ellir eu cildroi.
2. Bod hydoddi, ymdoddi, cyddwyso, rhewi ac anweddu yn newidiadau y gellir eu cildroi.
3. Bod newidiadau na ellir eu cildroi yn cynhyrchu defnydd newydd.
4. Nad yw'n bosib cildroi newidiadau sy'n digwydd wrth losgi'r rhan fwyaf o ddefnyddiau.
5. Y gall cymysgu defnyddiau achosi iddynt newid.
6. Y gall gwresogi neu oeri defnyddiau achosi iddynt newid.
7. Mae mesur o ba mor boeth neu oer yw pethau yw tymheredd.
8. Y rhan a chwareir gan anweddu a chyddwyso yn y gylchred ddwr.

GWAHANU CYMYSGEDDAU O DDEFNYDDIAU:

1. Bod modd gwahanu gronynnau solid o wahanol faint drwy ridyllu.
2. Bod rhai solidau yn hydoddi mewn dwr I roi hydoddiannau, ond nad yw rhai solidau yn gwneud hynnu, a bod hyn yn ffordd o wahanu gwahanol solidau.
3. Bod modd gwahanu solidau anhydawdd oddi wrth hylifau drwy hidlo.
4. Bod modd adfer solidau sydd wedi hydoddi drwy anweddu'r hylif o'r hydoddiant.

CA3 DEFNYDDIAU A'U PRIODWEDDAU:

NEWID DEFNYDDIAU:

6. Sut caiff creigiau igneaidd, gwaddodol a metamorffig eu ffurfio.

DEFNYDDIAU A'U PRIODWEDDAU © Clic 2001, 2003

SGRINIAU GAN GAYNOR PERRY; GRAFFEG GAN GAYNOR PERRY

PWYSIG: Ni cheir copïo'r pecyn hwn neu'i roi i unrhyw unigolyn neu ganolfan arall.
Byddai hyn yn torri'r hawlfraint ac yn anghyfreithlon.

MEWNOSOD Y FFORMAT MY WORLD:

Dylai rhoi'r CD yn y gyriant CD achosi i flwch dialog 'SetUp' ymddangos.
Yna, dilynwch y cyfarwyddiadau ar y sgrîn.

MEWNOSOD Y FFORMAT TEXTEASE:

Dylai defnyddwyr Textease glicio ar 'My Computer' i agor y gyriant CD. Gellir copïo'r blygell DefnyddiauTex i'r ddisg galed a gwneud llwybr byr ar y bwrdd gwaith i'r ffeil agoriadol, sef 1Mater.

Y FFONT YSGOL 2:

Defnyddiwd y ffont 'Ysgol 2' ar y sgriniau gyda chaniatâd MEU Cymru.
www.meucymru.co.uk

Dylai mewnosodwr My World fewnosod y ffont Ysgol 2 yn y blygell ffontiau.

Dylai defnyddwyr Textease agor y blygell 'Ffontiau' ar y CD, yna clicio ddwywaith ar setup.exe. Bydd hyn yn arsefydlu 'Ysgol 2' yn y blygell ffontiau.

**GWELER Y DDOGFEN SAESNEG 'MATERIALS AND THEIR PROPERTIES'
AM RAGOR O WYBODAETH** e.e. Y graffeg, Cwmhwysiad, Ystod gallu a gwahaniaethu, Cynhaliaeth a Byrddau gwyn rhyngweithiol

DYWEDWCH WRTH ERAILL OS YDYCH YN HOFFI EIN CYNNYRCH.

DYWEDWCH WRTHYM NI OS OES UNRHYW BETH SYDD DDIM YN EICH PLESIO AM EIN CYNNYRCH.

Clic, Bwthyn Y Glyn, Nant Y Garth, Y Felinheli, Gwynedd. LL56 4QB
Ffôn 01248 671093
Ffacs (ac ail lein) 01248 679295

ebôst-clic@clicsoft.co.uk
CYSWLLT: Gaynor neu Thomas Perry.